

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografelei arhiepiscopice Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 80.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Sinodul arhiepiscopesc.

Măne se va întruni sinodul nostru arhiepiscopesc în sesiunea ordinară din anul acesta. Reprezentanții clerului și ai poporului nostru credincios din arhiepiscopescă se vor întruni mâine aici, și vor inaugura activitatea cu invocarea dughului sfânt, și apoi și vor trage seamă cu mersul lucrurilor în arhiepiscopescă în decursul anului 1886.

Consistoriul arhiepiscopesc, ca în toți anii dela introducerea Statutului Organic, va prezenta rapoartele sale despre activitatea diferitelor senate, precum și a plenului, și sinodul va aproba, ceea ce e de aprobat, și va da îndrumări, unde va crede, că trebuie să intervină pentru o desvoltare mai cu succes a instituțiilor noastre naționale-bisericesci.

După o stagnare de mai mulți ani, stagnare provocată din constelațiunea de împiegurări neatârnoare de noi, în vara anului trecut s'a întrunit în sesiune ordinară congresul nostru național-bisericesc. Bucuria noastră atunci a fost mare, căci am vădut la un loc pe reprezentanții din întreaga provincia noastră metropolitană, bucuria noastră a fost justificată, căci am vădut, că reprezentanții clerului și ai poporului din metropolia noastră, pîntrunși de greutatea timpurilor, au cautat a delătura cu multă precauțiune, dar totodată cu rară bărbăție, pedecile, cari erau puse în calea progresului în biserica noastră.

O viețată nouă s'a observat în întreaga activitatea noastră, o nouă putere ne a însuflețit pe toți, căci am vădut, că suntem pe calea cea bună de a ne desvolta pe terenul constituțional, dela care e condiționată o nouă înflorire în biserica noastră.

Suntem încă, așa dicând, numai la început cu toate aședemintele organice ale bisericii noastre, căci 10—20 de ani în noianul vremilor sunt ca o picătură de apă în mare. Avem trebuință de vreme și de neobosită activitate, deosebită răbdare și mult tact, ca în organismele provădute de Statutul Organic să bîgăm viețată. Scheletul trebuie bine îmbrăcat, ca să devină aceea, ce trebuie el să fie, trup sănătos, spre a desvolta activitatea prescrisă pentru cercul lui de activitate. Trebuie să căutăm, ca jos la parochie să funcționeze regulat organismele provădute în legea fundamentală a constituțiunii noastre bisericesci. Trebuie să căutăm, ca credincioșii noștri din parochie să fie conșcii de drepturile, conșcii de datorințele lor, ca comitet și sinod parochial, conșcii de câmpul cel larg al autonomiei lor pentru întreaga viețată din parochie.

FOIȚA.

Tesaurul dela Petroasa.

(Urmare.)

Așa dar, în darea de seamă, ce m'ați autorisat a face dinaintea d-voastre, despre îndelunga și voluminoasă lucrare, de care me ocup și pe care me încumetez a o privi de mai nainte ca cea mai temeinică a mea zestre științifică, în această dare de seamă, dic, am să me silesc a me arăta, și că subiectul merită a fi tractat cu deosebită atențiune și că mijloacele, la care am recurs pentru scoaterea ei la lumină, sunt cele mai de folos, chiar și pentru știința românească.

Pentru ce oare — poate să me întrebe ori și cine — când și ai ales un subiect pentru operațiunea capitală, pentru ce ai dat preferință descrierii și studiului amenunțite a tesaurului de aurărie antică, aflat din întemplant, acum 50 de ani, la Petroasa, pe poalele muntelui Istrița, în județul Buzeu?

La această întrebare, îmi va fi, de, greu a răspunde în mod lămurit.

În trei-șase și atâta de ani am luat adesea peana spre a îngheba când fapte reale, când studioase plămui, mai totdeauna atingătoare de istoria și de antichitățile patriei.

Trebuie să căutăm, ca să bîgăm viețată în organele din protopresbiterat, să punem la cale regulata funcționare a acestora, trebuie să căutăm a străbate la adevăratele cauze, pentru cari organismele dela protopresbiterate în unele părți până acum sunt numai în Statutul Organic, în realitate însă nu.

Ne va succede cu timpul a aduce la conștiință organele din parochie și protopresbiterat, atunci cu inima liniștită vom putea dice: organismul bisericii noastre funcționează într-o toată regulat, fiecare organ este desvoltat în proporțiunea cuvenită, și funcționează normal în cercul propriu de activitate.

Se înțelege, că toate acestea sinodul arhiepiscopesc este chemat a le îndeplini prin luarea de măsuri potrivite, cari să servească consistoriului de îndreptari.

Privirea noastră este îndreptată în locul prim asupra institutului arhiepiscopesc teologic-pedagogic, chemat a ne da preoți harnici, învățători harnici, ca acestia apoi să scie îmbrăca în carne scheletul organismelor, de cari am vorbit. Institutul nostru arhiepiscopesc este deci chemat a introduce pe tinerii clerici și pedagogi în viața noastră constituțională bisericească, ca ei apoi ca apostoli ai păcii să scie începe și îndeplini marea operă a regenerățiunii noastre bisericesci. Crescerea în direcțiunea această trebuie să meargă paralel cu predarea învățămîntului din diferitele obiecte, prescrise pentru elevii din acest institut.

Învățăturile teoretice trebuie să fie aplicate conform trebuințelor noastre naționale-bisericesci.

Sinodul arhiepiscopesc de mai mulți ani se ocupă cu cesiunea reedificării seminarului. Credem, că va veni vremea, ca el să-și dea seamă și cu disciplina din seminaru, cu spiritul, în care se crește tinera generațiune, și în cât ea se inițiază în viața noastră bisericească, în spiritul ei constituțional, ca eșind din institut să poată îndrepta cele de îndreptat la locul seu.

Relațiunile interne dintre organele noastre bisericesci, relațiunile dintre biserica noastră și dintre stat, cu diferitele organe ale acestuia, relațiunile dintre noi și confesiunile din patrie, toate acestea vor fi considerate, și noi suntem conșcii, că sinodul va scf pune la cale cele mai eficace remedii, pentru îndreptarea eventualelor neajunsuri.

Salutăm din inimă pe deputații sinodului nostru arhiepiscopesc.

Revista politică.

Pretensiunile maghiarilor în privința compromisiunii de cutoată au ramas zadărnice, pe lângă toate opiniunile din partea lor. În ședința hotărîtoare s'a discutat mult și adeseori chiar cu vehemență din ambele părți, până ce în fine desbaterile sub comitetelor de cutoată au avut drept rezultat o înțelegere pe baza statului quo de mai nainte. Ședința a decurs în următorul mod:

Deputațiunea maghiară declară a începutul ședinții, că în cadrul legilor ecisistente de transecțiune n'a isbutit a afla o formulă potrivită în privința cererii de garanții din partea deputațiunii austriace și că prin urmare în viitoriu precipiul nu va mai avea drept urmare o urcare a finanțelor. Stând lucrul astfel, delegațiunea maghiară a declarat, că renunță cu totul la pretensiunile făcute în ceea ce privește desființarea precipiului și făcu propunerea, ca cutoată ungară, inclusive precipiul, să se statorească cu 30-6%; cea austriacă cu 69-4%. Retrăgându-se membrii sub-comitetului austriac spre consulta-re, formulară următoarea contra propunere: cutoată ungară să se statorească cu 32-2%, ear cea austriacă cu 67-8%. În urma acestei propuneri discusiunea deveni foarte vehementă și aplanarea se părea imposibilă; în cele din urmă custodele coroanei Slăvy, președintele delegațiunii ungare, luând în considerare, că diferența face 1-6 procente, făcu propunerea: diferența aceasta să se împartă așa, ca pe fie-care parte să vină jumătate, și conțelegerea să se efulteze pe baza statului quo ante. Propunerea s'a primit de toți membrii deputațiunilor și s'a ridicat la valoarea de conclud.

Politica rusească e de tot misterioasă. Era vorba ca Giers să fie decorat cu ocaziunea sărbătorilor pascelor și să fie denumit chiar de cancelariu imperial. Foile germane aflau prin aceasta o pretinie mare în Rusia și „Nord. Allg. Zeitung“ nu se sfia a consacra articli întregi, referitori la politica amicabile a țarului, dicend: că țarul aproabă politica lui Giers și e de tot mulțumit cu desvoltarea afacerilor interne și esterne. Acum aceasta foaie și-a mai demolit tonul. O altă foaie berlineză vrea să scie, că aspirațiunile lui Giers au fost neîntemeiate și că ministrul de esterne caută din nou a și da demisiunea.

Se înțelege că față cu nerealisarea aspirațiunilor lui Giers foile francece devin din ce în ce tot mai îndrăznețe — de altcum politica Rusiei chiar față

Pentru ce, dintre toate, mi-am pironit, — ca să dic așa — mintea mai cu seamă asupra rămășițelor nestimate, pe care până acum dîlnica-mi preocupare le-a scăpat de uitare, mai bine poate de cum a scuit să le ocrotească museul nostru național?

Oare fostu-mi a mintea nimită de acel farmec, pe care basmele bătrănesci îl atribuie comorilor ascunse sub pământ, și cari, prin flăcările sinistre se destăinuiesc bietilor muritori și-i atrag în mii de primeșdii, îi muncesc cu mii de amăgiri.

Dacă, în ziua de aci, ne ar fi iertat să avem asemenea isurii, a-și crede și eu, în urma multelor ponoase și clevetiri, ce a atras asupra-mi acea stăruitoare îngrijire dată, în decurs de mulți ani, „Cloșca cu pui de aur“ a-și crede, că ea s'a legat de mine, ca chiaza rea, spre a nu me lăsa să-mi vîd și eu, ca tot românul, de stăricia și de slughușița mea.

Eu totuși, mărturisesc, că n'am nici un fel de pică pe biata noastră „Cloșcă“: din contra, păstrez încă speranța — cum am și dis'o într'o pagină a cărții mele — că ea va fi pentru arhiologia română tot de așa bun augur, cum a fost odinioară găina minunată de luminoasă. — *conspiciui candoris*, — care, din chiar senin, pică într'o di drept în poala Liviei, tocmai atunci, când soțol acesteia, divul August, avea să divină arbitrul suprem al destinelor romane.

Deci, sunt acum nu mai puțin de vre o 22 de ani, de când m'a tot frământat gândul de a pătrunde, în tainele istorice și artistice ale acelor nespus bogății, care din timp străvechi, a rămas pătate sub pământ, într'o țeară, pe care doveșile scrise ale vechimei nu ne o arată nici foarte bogată, nici mai ales înzestrată cu vre o cultură artistică.

Chiar acel caracter așa de original și așa de neusitat al sumptuoaselor noastre monumente, mi-a ațiat o curiositate excepțională, un neastemper al minții de felul acelor, ce nu lasă pe unii oameni să treacă nepăsători pe lângă o enigmă nedeslegată.

Când aflăm la noi obiecte antice, asemănate cu alte multe, ce s'au descoperit aiea, și ale căror origine, destinațiune, epocă și stil ne sunt de mai nainte cunoscute, le place, negreșit, celor dintre noi, cari avem pornire spre asemenea studii, a-le rânduiri printre obiectele analoge din alte părți ale lumii și a face ast-fel loc țerii noastre în cutare sau cutare cerc determinat de noțiuni arheologice.

Dar aci, în fața tesaurului dela Petroasa, pozițiunea anticarului era cu totul diferită, mai ales pe timpul, când am început investigațiunile mele asupra lui.

Puțini oameni de știință cari, pe atunci îl văduse sau audise despre dînsul, minunați și poate chiar speriați și inportunțați de neobicitățile-i forme, de strania înfățișare a podoabelor, ce mai rămăsesse dintr'ensul, de neexplicabile litere și figuri, ce se

cu Franca, încă nici acum nu se poate scrie pozitiv. Diariul „Figaro”, vorbind despre circulara regimului francez către puteri în ceea ce privește esopositiunea universală scrie: În circulara adresată puterilor nu se amintesc despre memoria de a revoluțiunii franceze. Ambasadorii au raportat despre efectul circularii. Până acum au răspuns afirmativ numai România, Elveția, Portugalia și Serbia. Rusia a hotărât categoric, ea se nu ia parte nici industriașii fără a fi intervenit regimul. Nihilistii se folosesc de ocaziune pentru a propaga ideile republicane în Rusia și le favorizează mult prețin Rusia cu Franca.

Poate, că aceasta o face Rusia numai din considerațiuni politice. După cum afirmă mai departe „Figaro” fabricanții din Germania încă nu vor să ia parte. Austro-Ungaria va lucra tot ca și Germania. Engliera încă nu va lua parte în mod oficial, dar vor lua parte industriașii, grupându-se în jurul principelui de Wales.

Jurnalul „Paris” vorbind despre relațiunile între Franca și Germania, scrie sub titlul „Se priveghiem” următoarele: O persoană însemnată ne-a trimis o depeșă la foaie din Germania, în care ne îndigă, că în Germania se fac mari mișcări și mobilisări de trupe. Aceasta depeșă a fost oprită și nimicită. Aceste împărțiri ale depeșii s'au făcut cunoscute însă și granițelor francezi. Sunt deci simptome, că Germania voese să năvălească asupra Franței.

La situațiune.

Cluj, 7/19 Aprilie, 1887.

Avem nemărginit de multă încredere noi românii în puterea de existență a neamului nostru; și nu fără de cuvânt. Un trecut plin de sguiduri radicale, ce s'au urmat în decursul a lor 17 veacuri, de când a început să incolțească sēmēnta poporului românesc pe pœnile bogate ale Carpaților, a trecut pentru noi ca o noapte grozavă, din care sporiri la număr, întăriți sufletesc și moralicesc am pãsit la o nouă viață. În vreme ce urgia veacurilor a ucis o pleiadă întreagă de neamuri, noi nu am perit, ci mai virtos ne-am arătat vrednici de viață, tocmai pentru că am resistat. Subjugăți din neam în neam, legați de glia muncită de noi cu sudori, — noi, n'am perit.

Eată cuvântul, pentru care ne ncredem atât de mult în forța noastră de viață.

Omul prea încredut în puterile sale este predispus spre neglijență, ori cel puțin neprețuiriune, un lucru acesta, care dacă se resbună în viața indivișilor, cu atât mai virtos aduce de obicei mari desastre asupra unui popor.

Și noi românii dedați din școală, din părinți, din tradițiunile neamului nostru a fi cu puțină îngrijire pentru uneltirile, ce se pun la cale contra existenței noastre, — trebuie să ținem cu deosebire cont de această îngrijurare. Să nu uităm, că situațiunea s'a schimbat cu desăvîșire.

Alta este lupta, ce trebuie să susținem aș pentru asigurarea existenței noastre și alta a fost lupta, ce a purtat străbunii nostri.

Sunt altele interesele celor ce ne amenință aș, altele mijloacele lor.

Era o noțiune rudimentară mai de mult, ceea ce numim noi aș conștiința națională, ba erau timpuri,

vedeau pe unele din acestea, n'a căutat nici măcar a-și da seama pe ce timp, în ce locuri, și de ce oameni au putut fi fabricate.

Doi țărani din satul Petroasa le aflaseră grămadite sub un bolovan de petrară, în muntele Iștriu, unde în vale se afla pe sub pământ ruinele unui castel antic. Eran 22 de bucăți, toate de aur și multe din ele presărate și ticsite cu pietri scumpe de toate fețele, iar mai ales cu granate și cu cristaluri roșii.

Cu totul, trebuie să fi tras tesaurul la cântar cel puțin cât 100,000 de lei în aur.

Țăranii îl ținură ascuns în podul colibei lor un an și mai bine. Se dice, că într-o zi unul din ei dete o verișă de aceea unui țigan, ca să-i cãrpească cu ea o căldare, dar țiganul lapădă verișă dicend, că nu e de aramă bună.

Atunci țăranii își luară seamă și într-o zi de sf. George la 1838, ei vëndură totul pe 4000 de lei vechi în bani, și câte va scurtească și testemele pentru nevestele lor. Cumpărătorul fu un petrară arnăut, Anastase Verșu; pe care apoi l'am cunoscut și eu. El le fãrãmă cu toporul, în casa țăranului, le puse în desagi, și prețuind cel puțin valoarea metalului mult mai bine de cât aflătorii primitivi, se apuca îndată a desființa, o bună parte din ele.

Când stăpânirea prinse de veste, Banul Mihailache Ghica, pe atunci vornic mare al țerei, abia putu să găsească, ascunse într-o groapă pe malul

când urmele existenței sale nici nu le mai putem indica. În locul ei oamenii aveau îndeplina ei splendoare — ceea ce durere aș multor le lipsese — conștiința religioșii, sub forța căreia și jertfina viața și avutul numai pentru religioșie și salvarea ei. Și a trebuit o vârsare de sânge de o jumătate de veac, până când forța eshauriată a făcut să înțeleagă omenirea, că spre salvarea unei învățături atât de ideale și morale ca ceea a Mântuitorului, — spada și foelul au fost mijloacele cele mai rău alese.

S'a făcut pace.

Cultivarea conștiinței religioase s'a lăsat tot mai mult și mai mult în grija unei propagări pacifice conform firii sale.

Efectivul puterii sale a început să-l aplice omenii acum pentru închiegarea și susținerea comunității lor sociale, pentru patrie, pentru stat. Turcii sunt alungați din lagărul lor de lângă Viena, scoși din capitala Ungariei, bătuți până afară de granițele imperiului. Spre asigurarea păcii interne și a întregității statului se înființează granițele militare. Polonia în veci periculoasă prin neliniștile sale interne pentru statele vecine, se dărbuesce și se încorporează la cele trei state învecinate. Washington elușt dreptul de existență ca stat al coloniilor engleze din America de nord.

Și cum se desvoaltă aceasta nouă direcțiune de viață socială? Oamenii așunși parte prin meritele strămoșilor lor, parte prin noroc ori întâmplare la avuții, la titluri boeresci exploatează ținuturi întregi de dări în bani, în produse, în sânge și cu masele aceste brute lucrează ca cu o unealtă oarbă spre ajungerea scopurilor, ce urmăreau. Massa cea mare a poporului n'avea nimic al seu. Casa, masa, bucatele, totul era proprietatea domnului, care-l putea lua chiar și viața, după bunul seu plac, respăindu-o cu câțiva „zloți răi.”

Așa a fost în era feudalismului, în care poporul nostru era numai în masa cea brută reprezentat, domnii feudali, erau „domni” și nu români. Poporul era exploatat, asuprit, persecutat, — dar nu pentru naționalitatea sa, — căci unguirii întocmai așa o pățiau, — ci pentru ca de frică să muncească cu atât mai mult pentru domnii risipitori. Tocmai aceasta stare, susținută în cercul mărginit, în care și consumă dările, îi făcea imposibilă lăpădarea de limba, de tradițiunile sale

Românul a dovedit deci o vênjoșie în existența sa.

Ca ori ce stare anormală și feudalismul a trebuit să dispară din arena vieții popoarelor.

Idea de egală îndreptățire, de libertate și naționalism au fost rezultatele reacțiunii grozave, care a nimicit sistemul feudal cu toate terorele sale. Pornit curentul din Franca la finea veacului trecut, abia în cel de față a străbătut până la noi, unde aș nu conduce în lupta noastră pentru existență.

Și lupta aceasta nu mai e o luptă fizică. Ea este o luptă cu idei, sentimente și convingeri. Interesul combatanților nu e, a ne exploata avutul, ci din contră prin prețul unei bune stări, ce ni se pune în vedere, — a ne ucide încetul cu încetul germele conștiinței noastre de rasă, cu scopul sporirii contingentului propriu. Căci cu cât mai considerabilă este astăzi suma numerică a unui popor ca noțiune etnică, cu atât mai multe cuvinte de esistență și viitorii are.

Călnăului, cele 12 bucăți fragmentate, ce au fost aduse curend după aceea în mușeul din București.

De prisos a ve aminti, d'lor, cum, de aci, din însuși acest palat unde ne aflăm, le-a furat într-o noapte, la 1875, faimosul Pantazescu, care le-a stricat și mai rău, după ce eu pusese, să le mai restaureze ceva, când au fost duse în Paris ca să figureze la expozițiunea universală din 1867, și apoi în Londra, la South-Kensington Museum.

Pe atunci și chiar ceva m'i nainte, la 1865, m'am grăbit a comunica prin graiu, Academiei de Inscriptiune și Belle-Litere din Paris, astfel cum făc aș dinaintea d-voastre noțiunile, ce adunasem până atunci asupra acestor prețioase monumente.

De atunci incoace pot dice, că nu s'a trecut an nici lună din viața mea, fără să nu adaug ceva la acele cunoștințe.

La 1868, am resumat într-o notiță, tipărită în limba franceză, ideile, ce-mi formasem despre caracterele și originea probabilită a tesaurului nostru.

Dar gândul meu a fost pururea de a desvolta din ce în ce mai mult acele schițe, de a tipări, când vom putea, rezultatele studiilor, ce făcusem prin autorii vechi și moderni, și acela al comparațiunilor, ce stabilisem prin numeroase mușee și colecțiuni din străintăte.

De câte ori mi s'a înfășurat prilejul, am scris și am vorbit românesc despre curioasele podoabe ale mușeului nostru. Le am reproduș prin frumoase

Va să dice alte interese, alte mijloace!
Urmează cu o firmă consecuență logică din cele espuse, că ar fi o lipsă deplină de tact, a ne încrede în forța noastră de existență și a sta liniștiți în lupta acestui curent. Toate puterile trebuie să ni le încordăm, dacă voim să ne asigurăm existența națională.

300,000 fl. v. a. a votat „Kulturegylet”-ul pentru înființarea de parochii, școale, asile de copii, toate maghiare, în locuri, unde ne sciu pre noi mai slabi.

Situațiune e clară. Și ce putem noi face în fața ei? Să dăm și noi 300,000 fl. spre paralisarea acestei acțiuni nu o putem face, suntem săraci, și n'avem de unde. Pânea de toate dările abia putem să ne-o agonisim. Dar chiar dacă mijloacele ne ar permite, nu e lucru moral să nisum — fie și sub masca culturii. — spre nimicirea unei individualități naționale.

Dar un lucru putem face și acesta la tot cazul trebuie să-l facem, adecă: Să ținem în evidență acest curent bolnăvicios.

Cunctator.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Din părțile Hațegului, 8 Aprilie, 1887. Domnule redactor! Dați-mi voce să ve împărtășesc unele împrejurări din aceste părți romantice.

Ve o câți-va ani sunt, de când petrec și eu aicea, pela Huniădoara, și cu nerăbdare am tot așteptat, să se dea publicității câte ceva despre afacerile cele mai însemnate bisericesci și școlare de prin părțile acestea; dar n'am cetit în această privință nici de bine, nici de rău, se pare, că pe aici toate și au cursul lor normal.

Nu e însă așa! pe aicea încă se desvoaltă afacerile bisericesci și școlare, adeseori chiar în detrimentul confesiunii și naționalității noastre.

Comuna bisericească „Huniădoara” a devenit vacantă încă prin Novembre anul 1885. Alegerea pentru întregirea acestei parochii s'a făcut pela începutul lui Decembre anul trecut; și s'a fost ales un candidat destul de vrednic pentru această chemare.

S'a ales adecă George Oprea, învățator diriginte în Orăștie, cler. abs. și maturisante, om, care a dat dovești foarte mulțumitoare pe terenul instrucțiunii dela absolvarea cursului clerical în tot locul, unde a fost aplicat.

Interesele însă astăzi în tot locul și-au rolul, și astfel încă înainte de alegere s'au format și aici două partide în popor, care se luptă cu vehemență și pasiune una contra celeilalte. Aceste neînțelegeri iau dimensiuni tot mai mari, urmări bune, — ca tot ce-și are isvorul în pasiune — nu vor avea, și e de temut, că se vor sfârși în defavorul bisericii noastre. Ar fi bine, când s'ar pune la o parte interesele de ori ce natură și s'ar avea în vedere numai adevăratul interes al bisericii.

O stare anormală în ceea ce privește afacerea școlară avem în comuna Săncraiu.

O parte din locuitorii acestei comune au fost devastați prin foc în vara anului trecut, și încă chiar după seceriș, când economul își are o parte din produsele sale acasă. Din cauza aceasta nenorocirii au rugat pe învățator să le ierte salariul, respective repartiția. Respectivul învățator s'a învoit ca să-i plătească preste un an doi, după ce se vor

gravuri; le-am alăturat de tot ce se vede mai mult sau mai puțin analog prin alte localități.

Ce să ve mai spun, d'lor colegi? Din și în și mai mult am făcut loc „Closcii cu pui” în mintea mea. Am adăpostit-o, am găzduit-o într'ensă și am aședat-o acolo ca și la deșta acasă.

Iată de ce am și căutez a dice dela început, că dându-ve seama de lucrarea, care dela un timp incoace a devenit la mine gândul și munca de toată ziua, și espunend dinaintea d-v. însemnăteaa, ce o a dobândit pentru mine, îmi pare, că vă vorbesc ca și „pro domo mea.”

De cum va m'ar cerceta cine-va de aproape, și m'ar întreba, dacă merită tesaurul dela Petroasa atâta atențiune, atâta lucrare, atâta străință, atâta cheltuiuală, eu i-aș răspunde într'ast fel:

Lea aminte: să așii în țeară la tine bogate rămășițe ale unei arte, care, prin forma ei originală prin unele ca, actere cu totul speciale, prin procedări tehnice nouă, se distinge de artele, ce a produs mai toate monumentele din alte țeri; și recunosci prin studiu și comparațiuni, în rămășițele acelei arte locale, epoca, ca și precisiă a fabricanților; să constăți că, la un moment dat, țeara ta a produs lucrări de arte, dacă nu de o perfecțiune clasică, dar de o neasemuită bogăție; — oare, nu sunt acestea rezultate destul de coveșitoare spre a nuple de mulțumire și de zel pe un scrutător al vechilor noastre datine pământenesce?

(Va urma)

mai recrea de perderile suferite, dară la micșorarea salariului nu se poate învoi; de oarece și el a fost păgubit prin foc și aceasta nu o permite nici legea. — Poporul nemulțumit cu aceasta procedură a învățătorului — învățați de rău voritorii neamului nostru — au asternut o petițiune la inspectorul regiu de scoale din Deva, prin care au cerut să prefacă școala noastră confesională în școala comunală, cugetând, că prin aceasta vor scăpa de învățătorii și de susținerea școlii. Inspectorul regesc de scoale numai decât a ordonat, ca să se închidă școala, și în această stare a rămas toată iarna; ordinând ca pruncii să cerceze de o camdată școala comunală din Nădăștia inferioară.

După multă rugare prin intervenirea domnului protopresbiter conștient, a succes învățătorului a dobândi concesiune dela dl inspector, ca să poată începe eară școala.

Nu mai suferă indoială, că mai ușor s'ar putea delătura astfel de neînțelegeri prin energica intervenire a preotului, de oare-ce pe aici, unde poporul este foarte înipoiat în cultură, preotul este totum factum în cestiuni bisericesti și școlare. Cu durere trebuie să constat însă, că — onoare paștelor excepțiuni, — o indolență necualificabilă caracterizează pe preoșimea noastră din părțile acestea în ceea-ce privește învățământul popular, considerându-o toată afacerea școlară numai de sarcină dar nu și de datorință către neamul nostru.

În zilele trecute au cercetat pe aici școlaele comunale și cele de stat sub-inspectorul școlarilor Molnár Sándor, și cu acest privilegiu n'a trecut cu vederea nici școlaele confesionale, și aproape în tot locul a dat expresiune nemulțămirei sale, spunând franc, că va face arătare la locurile competente. Căcă serăcia e mare, nu mai suferă indoială, dar indolența e și mai mare, și până când numai ne vom tot plânge, și vom sta cu mâinile în sin, lucrurile nu se vor îndrepta. I. N.

Varietăți.

* (Maiestatea Sa în Ardeal.) Din Timișoara s'a răspândit șciara, că Maiestatea Sa cu ocaziunea manevrelor finale, ce se vor face între corpurile din Timișoara și din Sibiu, va veni în Transilvania.

* Regele și regina României vor sosi la Mehadia în 16 l. c. spre a visita pe împărăteasa Austriei. În hotelul „Francisc Iosif” se fac mari pregătiri, pentru că aici vor descinde înalții oaspeți. Împărăteasa va reintorce visita părechei regale la Sinaia.

* (Festivitate în Brașov în onoarea episcopului Popasu.) „Gaz. Trans.” scrie: Cu ocaziunea lubileului de 50 ani al preoșiei Ilustrității Sale D-lui Ioan Popasu, episcopul Caransebeșului, „Biserica sf. Nicolae din Brașov,” unde și-a început pentru prima dată cariera de paroch, aranjează o festivitate în onoarea Ilustrității Sale cu următorul program: 1.) Duminică în 12 Aprilie a. c. la 9 oare a. m. serviciu divin în biserica sf. Nicolae din Prund, după care va urma o cuvântare ocașională de parochul V. Sfetea. 2.) La 10¹/₂ oare a. m. se va aduce un brad de cătră juni, care după sfîșirea apei se va plânta în curtea bisericii susnumite și va purta numele Ilustrității Sale. 3.) Seara la 7¹/₂ oare musica va face „Reveih” prin ulița Furcoanei și va trece peste Prund și prin ulița mare și se va oprî înaintea Gimnasiului mare iluminat, unde va face serenadă dela 8—10 oare seara. Aci se va ține și o vorbire festivă de A. Vlaicu prof. com. 4) Luni 13 Aprilie a. c. la 9 oare a. m. serviciu divin în biserica sf. Nicolae din Prund, la care vor asista toți școlarii români din Brașov dela toate școlaele și parochiile împreună cu corpul didactic. După serviciul divin Dl. prof. Dr. V. Glodariu va ține o cuvântare în biserică. **Comitetul aranjator.**

* Cestiunea regulării graniților între Ardeal și România s'a terminat de cătră comisiunea, care a fost însărcinată cu aceasta lucrare; mai rămâne ca protocolul să se semneze de cătră ministrul de esterne din Viena și din Bucuresci.

* (Conferință.) După cum se aude în luna viitoare se va ține în Viena o conferință a reprezentanților bisericești ortodocși din monarchia noastră. În această conferință se va discuta și consulta asupra cestiunii de întărire și prosperare a acestei biserice. Cu aceasta ocaziune se va prezenta o promemorie redigată în limba rusească, despre starea credincioșilor ortodocși din Austro-Ungaria.

După o depeșă din Petropole în conferința societății slave, eșuse principiile Waszintschikon, după unele informațiuni ale sale, rezultatele eștraordinare a propagandei catolice și protestante în peninsula balcanică. Mijloacele cele mai puternice sunt eșcolențele institute de învățământ, prin care prosperează

cu pași giganti. Poporul de pe peninsula e un pământ roditoriu pentru ortodocșie, pentru aceea este de lipsă întemeerea de școli ortodocșe prin inițiativa privată.

* Între Austria și Grecia s'a încheiat convențiune provisorie. Proiectul de lege va intra în vigoare îndată ce se va supune camerei, care de bunăsamă va vota convențiunea.

* (Procuror reg. dejudecat la închisoare.) Tribunalul reg. din Beicherecul-mare a fost judecat pe procurorul regesc de acolo Alecsiu Almăși pentru defraudare la închisoare pe 6 ani, și tabla reg. a întărit aceasta sentință.

* (Afacerea „junilor” în Brașov.) Hotărîrea tablei asupra junilor, cari fuseseră urmăriți și condamnați de judecătoria de cerc și de tribunalul din Brașov pentru purtarea panclicelor tricolore la Pascele din anul trecut, anulează amândouă sentințele judecătorilor din Brașov și avizează această afacere **competinții autorității politice**, deoarece fapta punibilă comisă nu cade sub dispozițiunea legii de contravențiuni (transgresiuni) (art. de lege XL: 1879, § 36) ci formează numai o contravențiune a ordinațiunii ministeriale Nr. 62,693/1885 și contravențiunile de ordinațiunii ministeriale se cuvîn înaintea forului autorității politice.

* (Frecuența Universității din Viena.) La universitatea din Viena s'a înscris în anul acesta 6125 de ascultători, așa încât numai pe timpul lui Maxisilian I a mai fost cercetată de un număr așa mare de studenți. Universitatea din Viena este astăzi cea mai cercetată dintre toate universitățile din lume. Preste 100 americani, și mulți tineri chiar din Australia cerțează aceasta universitate.

* De dragostea prea mare a cehilor cătră maghiari foile cehe vestec maghiarilor, că ar face o mare plăcere cehilor, dacă n'ar mai visita băile boeme dela Carlsbad, Marienbad și dela Teplitz.

Episcopul sêrbesc din Pakracz, **Nicanor Gruici**, consiliar intim și proprietar de crucea mare a ordinului Francisc Iosif, după un morb greu și îndelungat a reposat în 8 a curentei în etate de 77 ani. El a fost un bărbat cu înaltă erudițiune, dar arrogant, îndrăneș și provocător. Pe la anii 1848—1853 era mâna dreaptă a patriarhului Raiacici, ear mai târziu a fost administrator al scaunului metropolitan sêrbesc din Carloviț. Reposatul era în toată viața sa preocupat pentru națiunea sa sêrbească aproape până la fanatism; de aceea în cestiunea regenerării noastre naționale-bisericesci nu era de fel amic al românilor. — Dumnezeu sê-l erte!

Loc deschis. *)

Sânte-jude, Martie, 1887.

Domnule Redactor! Necesitatea de a sporî poporul nostru isoarele de traiu și de venite, me face să vorbesc earăși despre industria de casă. Am arătat de atâtea ori în coloanele diuarelor foloasele cele mari, ce rezultat din lăptărea industriei de casă între poporul nostru.

După părerea mea, mijlocul cel mai bun de a o lăf ar fi ca, pe lângă alte studii obligate, să se propună industria de casă în școlaele noastre poporale elementare, în seminare și în toate preparandiile ca studiu obligat. În aceste institute de învățământ generațiunea tinêră a poporului nostru încă din frageda ei etate, s'ar deprinde în activitate, așa, căt mai târziu industria de casă s'ar estinde în toate părțile printre poporul nostru.

Prin asemenea procedere poporul, deși cu mari greutate, se poate capacita să îmbrățișeze măestrii folositoare pentru bunăstarea și înflorirea sa materială.

Prin asemenea procedere, generațiunea tinêră va îmbrățișa industria mică de casă, și perfecționându-se în aceasta, mai târziu și generațiunea a doua va îmbrățișa în mai mare număr și alte industrii mai mari d. e.: ciobotăria, cociocăria, croitoria, rotăria, măsăria, ceasornicăria, argintăria, aurăria, fărăria, pelăria ș. a. de acestea.

Poporul, din al cărui spate trăim, ascultă, învață și face toate, spre binele și fericirea lui, numai dintre toate învățătorii, preoșii și tot românul cu carte, cari locuesce în mijlocul poporului, să niusuască din toate puterile și la toate ocaziunile, în școala, în biserică, în adunări, la petreceri și unde se poate lumina poporul prin es-mples vii despre folosul măestriilor.

Poporul, fiind luminat și în stare materială bună, se va cugeta a ridica școlae și biserice frumoase, va ridica salariile învățătorilor și preoșilor din propria sa voce.

*) Pentru cele publicate sub această rubrică redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Eu de cățiva ani m'am niusit a face cursuri de industrie cu propunere gratuită, numai și numai sê-mi pot căștiga mai mulți apostoli și conșoși, ca în viitor cu puteri unite să putem lucra spre ajungerea acestui scop măreț: aducerea poporului la o stare materială mai bună.

Prezum în anii trecuți, așa și în anul acesta, m'am decis a mai deschide un curs de industrie, în Sânte-jude, începând dela 1-a până la 31 August st. n. a. c. pe lângă următoarele condițiuni:

a) Propunerea studiului de industrie o voin face gratuit; b) participații vor avea a trimite pentru materialul și recușitele de lipsă 5 fl. până la 1 Maiu a. c. pentru vipt, cuartir, și cele de lipsă, precum: spălătul și vestmintele de pat, cei ce vor voi să fie la mine în vipt vor avea a plăți anticipative numai 15 fl., ear cei ce vor vrea prevedere viduală mai bună, precum și cuartire separate, vor avea a plăți tot anticipative 20 fl. v. a., fiindcă în anul trecut am avut mare daună, din justa cauză, că nu am calculat bine înțintirea participațiilor.

Pe lângă toate acestea vin a aduce la cunoscință onoratului public român, și a recomanda pe următorii dñi învățători și conșoși de carieră, cari sunt capabili a lucra industrii de casă, în urma cursurilor suplimentare de industrie, ținute în Sânte-Jude în anii trecuți:

a) Gavrilă Mănuștereanu învățator în Arghirș, protopresbiteratul Clusului, cu speșele tractului; Nicolau Trîmbiționiu inv. în Grădișce prot. Ulpiei Traiane; Aureliu Rusu inv. în Suceatard prot. Scului; Georgiu Moian inv. la școala de fetițe în Brașov; Candid Mușlea inv. în Brașovul-vechiu; Ioan Decan inv. în Cut prot. Sebeșului; Georgiu Berghceanu inv. în Teaca prot. Fărăgăului; Ioan Brețeanu inv. în Veresmort, comitatul Sat-marelui; Simione Varvu inv. în Cojocna, prot. Cojoceni; Ioachim Lucaciu inv. în Morlaca, prot. Morlacei; Vasiliu Martin inv. în Băgău, prot. Aiudului; N. N. prof. în Arad; Ioan Rusu inv. în Velcheriu, prot. Pogăceleii; Basiliu Capăleanu inv. în Chimitelnic; Costan Stan inv. în Tulghiușiu, prot. Giurgeului; Teodor Negruț inv. în Ludoš, prot. Ludošului; Gavrilă Botarla, inv. în Sicămie (Sicuiu), Gavrilă Botarlă și Iuone Rusu inv. cari din îndemnul și bunăvoința d-lor au participat la cursul din vara trecută cu speșele d-lor proprii. Ioane Boeriu inv. în Gherla, și de present profesor de industrie de casă la preparandia din Gherla; și în fine pe toți învățătorii eșii din preparandia Gherlei, începând din anul școlastic 1883 și până în anul espirat 1886. Unii atăt dintre dñii învățători și participații la cursurile suplimentare de industrie, ținute în Sânte-Jude, cât și dintre dñii preparații eșii din preparandia Gherlei sunt cu mult mai verșaji în însușirea industriei de casă decât mine; mărturisesc, cum că eu însumi de multe ori sum silit a imita lucrurile, ce de present le pregătesc învățării mei. Avem dară bună speranță a vedea în viitor ceva sporiu în industria de casă.

Rog cu tot respectul pe toți frații învățători, cari sciu industria de casă, să binevoiască pentru binele și înflorirea poporului nostru a deschide fiesce-care câte un curs de industrie în ferile din vara viitoare, ca să se înlesnească călătorile și speșele fraților învățători, cari încă nu sciu industria de casă.

La lucru dar, fraților, toți din toate părțile, și cu ajutorul lui Dșeu ne vom ajunge scopul.

Rog cu tot respectul pe toate diarele noastre romănesci să cuprindă în coloanele sale acest anunț al meu.

Petru Grama,

învățătoriu popular și de industrie.

Prețul cel estin le-a făcut înaintea tuturor cu trecere și între altele datoresc mulțămită și acestei împregiurări pilurile de Svizera ale farmacistului R. Bradt, pentru întrebunțarea lor plăcută de astăzi ca medicină casnică în contra conturbării mistuirei și a nutrireii. Se poate primi o schatue cu 70 cr. în farmacia. Se atrage atențiunea asupra crucei albe în pământ roșu cu iscalitura R. Brandt.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 21 Aprilie n. 1887.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung de 6%	—	—
Renta de aur austriac	113.10	113.—
Renta de a r ung. de 4%	102.05	102.10
Renta ung. de hârtie	88.95	98.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	98.70	98.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	127.20	127.—
blig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	116.—	115.50
Obligățiuni ung. de rescumpărarea deșimeii de vin	98.75	99.—
Obligățiuni urbariale transilvane	104.50	104.50
Obligățiuni urbariale eroto slavonice	104.50	—
Acțiuni de bancă austro-ung.	876.—	875.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	288.—	288.75
Acțiuni de credit aust.	284.—	184.50
Sorși de regularea Tisei	124.40	124.50
Sorși ungu ești on premii	120.50	120.—
Sorși de stat dela 1860	135.25	134.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	150.25	150.—
Scrișuri fonciare ale institutului „Albina”	—	101.—
London pe (poliță de trei luni)	126.85	126.80
Galbia	5.96	5.93
Napoleon	10.04	10.01
100 marce nemșeti	62.30	62.25

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subțineră cererile concursuale instruite conform dispozițiilor statutului organic și regulamentului pentru parohii din 1878 la oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrighului (posta Avrig, Felek.) până la termenul sus-indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiterat al Avrighului. Avrig, 16 Martiu, 1887.

Nr. 350 [1578] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan pre lângă parochiul Teodor Pulca din Criș, cu fiiliile Cloaster și Meșendorf, protopresbiteratul Cohalmului, în sensul venerabilei ordinațiuni consistoriale ddo 22 Iuliu 1886 Nr. 3824 B., prin aceasta se escrie concurs nou cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

- a) porțiunea canonică de 8-9 jure aduce un venit anual de 150 fl.; v. a.
- b) simbria dela popor din materă și filii 150 ferdele computeate în bani 150 fl. v. a. anual;
- c) venitele dela îngropăciuni, sărindare, cununii și botez; apoi venitele din S. S. Păresemii și dela Paști, computeate toate la olaltă, aduc un venit anual de 60 fl.;
- d) Lemne pentru foc, venitul dintr'o grădină bisericească și din cimiteriu, dreptul la ghindă, aduc un venit anual de 40 fl.

Toate venitele acestea computeate la olaltă aduc un venit anual în suma de 400 fl. v. a., din care fiitorul capelan va avea jumătate, cu prospect pentru ocuparea postului învățătorec.

Doritorii de a compete la acest post, se-și aștearnă cererile lor concursuale instruite conform legilor în vigoare până la termenul mai sus indicat la subscrisul.

Cohalm, în 1 Aprilie, 1887.

Pentru comitetul parochial respectiv.

Nicolau D. Mircea, protopresbiter.

Nr. 581 [1579] 2-3

CONCURS

Spre întregirea stațiunii de paroch în matera Vargiaș cu fiiliile: Olestelek, Saldabus, Bătanii-mari, Bătanii-mici, Hermanul-unguresc, Fulea și Bărduț în protopresbiteratul Cohalmului, se escrie concurs nou cu termenul de 30 de zile dela aparițiunea acestui concurs.

Emolumentele sunt:

- 1. Casă nouă de locuit în materă cu supereificatele pentru economia de câmp.
- 2. Dela 181 de familii din materă și filii 195 ferdele de bucate.
- 3. Din materă 43 cară de lemne de foc, anual.

4. Venitele de sub epitrafir dela botez, cununii și îngropăciuni.

Toate acestea emolumente la olaltă computeate dau un venit anual de 300 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune vor avea a-și așterne suplicile lor de concurs instruite în sensul statutului organic și al regulamentului pentru parochi, la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul de nou deschis, cu aceea: că individul, carele va avea voie a ocupa această parochie e neaparat de lipsă a cunoasce bine limba maghiară.

Cohalm, în 1 Martiu, 1887.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau D. Mircea, protopresbiter.

Nr. 390 [1581] 1-3

EDICT

Maria Ioan Stoica gr. or. din Mohu, carea de 5 ani și-a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat, Ioan Nascu asemenea gr. or. din Mohu, prin aceasta se citează a se înfațișa inaintea subsemnatului în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră cererea de divorț a bărbatului se va pertracta și decide din motivul pribegirei femeii aici curenate.

Scaunul protopresbiterat gr. or. al Sibiiului, ca for matrimonial de prima instanță.

Sibiiu, 17 Faur, 1887.

Simeon Popescu, protopresbiter.

Nr. 342 [1580] 1-3

EDICT

Laurian Domide Morariu gr. or. din Borgo-Prund, care de trei ani și-a părăsit cu necredință pe soția sa leguită Iftinia Dănilă Nap, gr. or. din Borgo-Susenii, se citează prin aceasta a se presenta în termen de un an și o zi dela prima publicare a acestui edict inaintea subsemnatului oficiu protopresbiterat, căci la din contră cererea de divorț a soției sale se va pertracta și decide și în absența lui.

Borgo-Bistrița, 9 Aprilie, 1887.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Bistriței.

Simeon Monda, protopresbiter.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Doican din comuna Sebeșul inferior, protopresbiteratul Avrighului, prin aceasta se escrie concurs, conform înconvițărei Preavenerabilului consistoriu archidieceean din 10 Februaru a. c. Nr. 268 B. cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Dotățiunea împreună cu acest post este jumătate din venitele parochiei de classa a treia, Sebeșul-inferior.

Domnului Fragner, Praga!

Cred că e datorica mea a vă înștița că de doi ani întrebunțez preparatul d-voastre balsamului de viață al Dr.ului Rosa, care în călătoriile mele, în diferite cline, are o înfățișare bineficioasă. Ve rog deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Giurgiu și Galați, unde balsamul Dr. Rosa 'mi e indispensabil.

Cu profund respect **Toma Turinaz**, Conducător la societatea navigațiune pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic și sigur pentru boale de stomach și consecințele lor.

Conservarea sănătății

se bazează numai pe conservarea și promoțiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a unei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regularea misturei spre a obține o compoziție de sânge adevărat, pentru depărtarea părților sângelui stricat și rău, este mult cunoscutul și plăcutul

Balsamul de viață al Drului Rosa.

Acesta, e preparat din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este probat ca foarte esceleute la toate boalele digestive, adică la lipsă de apetit, răgăială cu acrimă, flatuosități, vârsături, dureri de stomach, căderi de stomach și prea îngreunarea lui cu bucată, flegmă, hemoroidă, doada femeiești, spiondrie, melancolie (în urma contraștiunei digestive); acesta împoștează întregă activitate a misturei, produce sânge curat și sănătos și redă corpului întreg puterea și sănătatea de mai înainte. În urma acestei însușiri esceleute, acesta a devenit un medicament de casă sigur și probat poporal, dobândind o întindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticlă duplă 1 fl. v. a.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție. Balsamul la cereri francate se trimite în toate direcțiile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toți băgătorii de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „Dr. R.“ în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlele sunt învalite în anunțurile de întrebunțare. Pachetarea se face în carton vinet, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Drului Rosa“

din farmacia „la vulturul negru“ a lui **B. Fragner, Prag Nr. 205—III**, și e în limba germană, boemă, maghiară și franceză, ear muchile sunt proveđute cu chipurile legale ale marcelor.

Ori-ce preparat lipsit bater numai în parte de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: Balsamul de viață al Drului Rosa în principalul depot al fabricantului **B. Fragner**,

apotecă la Vulturul negru, în Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate Sibiiu: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluș: Johann Wolff, apotecar, Nicolau Széký, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kugler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolf & Sohn, apotecar.

Toate apotecele din Austria, au în deposit acest balsam de viață.

Tot acolo se află:

Alifia de casă universală din Praga.

Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

Acesta se întrebunțază cu succes sigur la inflamarea, oprirea leptelui și împietrirea pieturei femeilor la întărarea copilor; la abcese, umflături sangulare, beșicute puoroase, la umflăturile nughilor, la așa umflături vierme la deget, la petricășii, umflături de ghinduri, la periș, la umflături romantice, inflamații cronice la glesenele picioarelor, la scinteli, la asudarea picioarelor și ochiuri (bătături), la mâni eropate, la umflături provenite din împunsătura insectelor, la rani puruloase, rac, aprinderea perisului etc.

Toate inflamațiunile, petricășii și umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Trăgând atențiunea, că acest mijloc de cură se imitează adese ori și în diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alifia de casă din Praga după adevăratul original n'amai cu singur o produc și că se află umplută în dose galbene de metal, care pe capac are depusă marca acestă din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru“ Praga Nr. 205—III în limba germană și boemă.

— Dosele se învalie în hartie roșie, care arată întrebunțarea (în 9 limbi) și e provădită în carton venet pe care afară de marcă se află pe partea de deasupra imprimat Alifia de casă universală din Praga etc. în limba germană și boemă.

De cumva P. T. cumpărătoriu va afla altă împachietare a doselor de cât, care e descisă, preparatul se se privească de fals și se se retrimite.

Balsam de auz.

Cunoscent ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficace pentru vindecarea auzului greu și do-bândirea auzului perdut de tot.

O sticlă 1 fl. v. a.

[1628] 6-20

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapesta VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricațiune și mare magazin de instrumente cordale, pentru batere și suflare, numai de calitate escelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori-cine, tinăr ori bătrân, îndată Preful 2 fl.

Mare magazin de Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se efacează ute, bine și efin. Instrumente vechi se cumpără. Cataloge mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrațiuni la cerere se trimit gratis și franco. Pentru harmonica și harmonium Preț-curante separate cu ilustrațiuni.

[1582] 1 12